Ἀπηλλάξαμεν τό Κράτος ἀπὸ ἄλλους ἐπαχθεῖς ὅρους τῆς συμβάσεως. Τὰ νέα χιλιόμετρα θὰ τὰ δώσωμεν εἰς δημοπρασίαν. Ἐκτὸς τούτου ἐντὸς ὀλίγου θὰ συμπληρώσωμεν τὸ ὁδικὸν δίκτυον διὰ νέων ὁδῶν μήκους 250 χιλιομέτρων. Ἡ κυβέρνησις χαράσσει λοιπὸν πλῆρες πρόγραμμα ὁδοποιΐας ἱκανὸν ν' ἀνταποκριθῇ ἐπὶ ἀρκετὰ ἔτη εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς χώρας, οὗτινος ἡ ἀποπεράτωσις εἶνε ἀσφαλισμένη, μήκους 1650 χιλιομέτρων ἄνευ δανεισμοῦ. Τὰ παραγωγικὰ ἔργα τῆς Μακεδονίας εὕρομεν σχεδὸν ἐκπνέοντα ἀπὸ ἀπόψεως προόδου ἐργασιῶν. Τὰ παραγωγικὰ ἔργα Δράμας καὶ Φιλίππων εἶχον διακοπῇ. Τὰ ἄλλα ἔβαινον βραδέως. Χωρὶς δισεκατομμύρια περισσευμάτων, χωρὶς δάνειον, μόνον διὰ τῶν δυνάμεων τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀλλὰ καὶ μὲ τὰς σκληρὰς οἰκονομίας ποὺ ἐπεφέραμεν εἰς τὰ ποσοστὰ καὶ κέρδη τῶν Ἑταιριῶν, ἀρχίσαμεν τὰ ἔργα Δράμας καὶ Φιλίππων καὶ ὠθήσαμεν ταχέως τὴν πρόοδον τῶν ἔργων πεδιάδος Θεσσαλονίκης καὶ Σερρῶν μολονότι περιεκόψαμεν τὸ σχετικὸν κονδύλιον τοῦ προϋπολογισμοῦ κατὰ 100 ἑκατομμύρια ἀπὸ ὅσα διέθετεν ἡ προκάτοχος κυβέρνησις. Αἱ οἰκονομίαι ἃς ἐπεφέραμεν εἰς τὰ γενικὰ ἔξοδα καὶ κέρδη τῆς Ἑταιρείας Μόνξ—Γιοῦλεν, ἀνέρχονται εἰς 120 ἑκατομμύρια περίπου τὸ ἔτος. Κατὰ τὸ 1934 ἐπερατώσαμεν τὰ ἔργα τῆς πεδιάδος Θεσσαλονίκης. Κατὰ τὸ 1934 ἐπὶ πλέον, ἐκτὸς τῶν προόδων τῶν ἔργων πεδιάδος Σερρῶν—Δράμας ἠρχίσαμεν καὶ τὰ ἀρδευτικὰ τῆς πεδιάδος Σερρῶν.

Παραλλήλως ἀνεκαινίσαμεν μέγα μέρος τῶν ὑπαρχουσῶν ὁδῶν τὰς πλείστας τῶν ὁποίων ἐπαλείψαμεν δι' ἀσφάλτου, ἐγκαινιάσαμεν δὲ τὸ ἔργον τῆς ἐπιβλέψεως δι' αὐτοκινήτων συνεργείων καὶ ἐκάμαμεν δημοπρασίαν διὰ τὴν προμήθειαν τριῶν αὐτοκινήτων παγοθραυστῶν.

Διὰ τὰς Ἀθήνας, ἐξ οἰκονομιῶν ἃς ἐπεφέραμεν ἐκ τῆς καταργήσεως τῶν συμβάσεων περὶ συντηρήσεων τῶν μονίμων ὁδοστρωμάτων ἐπεφέραμεν οἰκονομίαν ἥτις ἔφθασε τὰ 25 ἑκατομμύρια. Τοῦτο μᾶς ἐπέτρεψε νὰ ἀρχίσωμεν τὴν ἐργασίαν διὰ τὴν μεταβολὴν εἰς πάρκον τοῦ Πεδίου τοῦ Ἄρεως, τὸ ὁποῖον θὰ εἶνε ἐφάμιλλον τοῦ Ζαππείου, νὰ ἐλευθερώσωμεν τὴν περιοχὴν τῶν Στύλων τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς ὅλων τῶν ἀθλίων κατασκευασμάτων τὰ ὁποῖα ἀπετέλουν ὄνειδος διὰ τὰς Ἀθήνας, οὕτως ὥστε νὰ διαμορφώσωμεν τὸν χῶρον εἰς πάρκον. Θὰ διαθέσωμεν δι' αὐτὰ 35 ἑκατομμύρια, τὰ ὁποῖα ἐξ οἰκονομιῶν ἐκερδίσαμεν. Ἐπὶ πλέον ὠθήσαμεν τὴν ὑπόλοιπον ὁδοποιΐαν κατασκευάσαντες σημαντικῆς ἀξίας ἔργα ὡς τὰς γεφύρας Ζηριά (Ἄργους), Τεμπῶν, Λάδωνος.

ΠΕΤΡ. ΡΑΛΛΗΣ

Ὑπουργὸς Συγκοινωνίας

ΔΑΣΗ, ΑΠΟΣΤΡΑΓΓΙΣΘΕΙΣΑΙ ΓΑΙΑΙ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΥΔΡΑΥΛΙΚΑ ΕΡΓΑ ΤΟ 1934

Δάση

Τὸ ἔτος 1934 ὑπῆρξε λίαν γόνιμον ἀπὸ δασικῆς ἀπόψεως, διότι συνέπεσε κατ' αὐτὸ νὰ καταφανοῦν τὰ ἀποτελέσματα τοῦ ἀπό τινος ἐν ἐφαρμογῇ τεθέντος δασικοῦ προγράμματος. Κατὰ πρώτιστον λόγον δέον νὰ τονισθῇ ἡ πλήρωσις τῶν ἀναγκῶν τῆς χώρας εἰς ξυλάνθρακας καὶ καυσόξυλα ἐκ τῶν δασῶν αὐτῆς, καὶ ἡ ἐκ παραλλήλου πρὸς ταύτην αὔξησις τῆς παραγωγῆς εἰς χρήσιμον ταῖς τέχναις ξυλείαν κατὰ 100.000 κ.μ. Οὕτω οὐ μόνον ἀπεφεύχθη ἡ ἐξαγωγὴ συναλλάγματος ἀλλὰ καὶ ὁ προϋπολογισμὸς παρουσίασε μίαν βελτίωσιν κατά 30.000.000 δραχμῶν.

Παρ' ὅλην τὴν πτωχείαν τῶν δασῶν μας, δὲν δυνάμεθα νὰ μὴ τονίσωμεν τὴν ὑπὲρ τῆς γεωργίας ἄμεσον τούτων ἀρωγὴν διὰ τῆς πρὸς ταύτην παραχωρήσεως 30.000 στρεμ. πεδινῶν δασικῶν ἐκτάσεων πρὸς γεωργικὴν καὶ δενδροκομικὴν καλλιέργειαν.

Ἐκ παραλλήλου ὅμως ἐπετεύχθη ἡ ἀναδάσωσις διὰ σπορᾶς 8.000 στρεμμάτων καὶ διὰ φυτείας 2.000 στρεμμάτων χέρσων ἐκτάσεων. Πρὸς κάλυψιν δὲ τῶν ἀναδασωτικῶν ἀναγκῶν τῆς χώρας, ἱδρύθησαν πέντε προσέτι φυτώρια μὲ ἐτησίαν παραγωγὴν 3.000.000 φυτῶν, καὶ ἀνηγέρθησαν τέσσαρα δασικὰ κτίρια. Παρήχθησαν καὶ διενεμήθησαν δωρεὰν εἰς τὰ φυτώρια τοῦ κράτους 8.000.000 φυτά.

Εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ προγράμματος τῆς διευθετήσεως τῶν χειμάρρων ἐπετελέσθη ἔν ἀξιολογώτατον βῆμα καθόσον διηυθετήθησαν σχεδὸν πλήρως 7 χείμαρροι, ἐν Μεσσηνίᾳ, Καρ-

δίτση, Σέρραις, δύο ἐν Βάλτῳ, Σελινοῦντι, Χίῳ, διὰ κατασκευῆς 156 φραγμάτων στερεώσεως κτιστῶν ξυλολιθίνων κλπ. τριῶν διωρύγων, 10 προβόλων, 4.000 μέτρων ξυλοπλεγμάτων καὶ ἀναδασώσεως 3.500 στρεμμάτων εἰς τὰς λεκάνας τῶν χειμάρρων καὶ ἐπερατώθη ἡ μελέτη δεκάδος νέων τοιούτων.

Τὸ μόνον μελανὸν σημεῖον κατὰ τὸ ἔτος 1934 ἀποτελοῦν αἱ σημειωθεῖσαι πυρκαϊαὶ δασῶν, καταστρέψασαι περὶ τὰς ἑκατὸν χιλιάδας στρέμματα, ἔναντι 56.000 στρεμμάτων τὸ 1933 καὶ 168.000 τὸ 1932, ὀφειλόμεναι τόσον εἰς τὴν ἀριθμητικὴν ἀνεπάρκειαν τοῦ προσωπικοῦ τῆς Δασικῆς Ὑπηρεσίας, ὅσον καὶ εἰς τὸν κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐπικρατήσαντα ἐξαιρετικὸν καύσωνα καὶ μακρὰν ξηρασίαν.

Ἐπὶ τούτοις συνεπληρώθησαν αἱ σχετικαὶ μελέται περὶ τοῦ πλέον ἐνδεδειγμένου διὰ τὴν χώραν μας τρόπου ρητινοσυλλογῆς καὶ κατηρτίσθησαν πίνακες παραγωγῆς διὰ τὴν πρεμνοφυῆ ὀξυάν.

Διάθεσις ἀποστραγγισθεισῶν γαιῶν.

Πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου 5783)1933 «περὶ διαθέσεως καὶ ἐκμεταλλεύσεως τῶν ἀποστραγγιζομένων γαιῶν» ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐψηφίσθη ὁ ἑρμηνευτικὸς νόμος 6083)1934 δι' οὗ διηυκολύνθη ἡ ἀποκατάστασις εἰς γαίας τῶν λιμνῶν Ἀρτζὰν καὶ Ἀματόβου καπνεργατικῶν οἰκογενειῶν ἐχουσῶν γεωργικὴν συνείδησιν, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐξεδόθη τὸ ἀπὸ 21)26 Φεβρουαρίου 1934 διάταγμα περὶ τοῦ τρόπου τῆς διαθέσεως τῶν γαιῶν τούτων. Διὰ τοῦ διατάγματος τούτου προβλέπονται ἐπιτροπαὶ ἀποφαινόμεναι ποῖοι δικαιοῦνται ἐκ τῶν ὁμόρων ἢ γειτονικῶν πρὸς τὰς γαίας συνοικισμῶν ν' ἀποκατασταθῶσι, καθορίζεται ἡ συνολικὴ ἔκτασις, δηλ. ὁ βασικὸς κλῆρος ἑκάστης ἐκ πέντε ἀτόμων οἰκογενείας εἴτε προσφυγικῆς εἴτε ἐντοπίας ἐκ 50 στρεμ., ξηρικῶν, ἢ ἐκ 40 στρεμμάτων ποτιστικῶν γαιῶν, προβλέπεται ἐπιτροπὴ διαχωρισμοῦ τοῦ κλήρου μετὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς προηγουμένης ἐπιτροπῆς, προβλέπεται ἀναδιανομὴ πρὸς τεμαχισμὸν τῶν κλήρων ἐφ' ὅσον ἤθελε ζητήσει τοῦτο τὸ ἥμισυ τοὐλάχιστον τῶν ἀποκατασταθησομένων, ὁρίζεται καὶ πρὶν ἢ ἐκπληρωθοῦν αἱ ἄνω διατυπώσεις διαχωρισμὸς τῶν κατὰ προσέγγισιν ἀπαιτουμένων ἐκτάσεων καὶ παράδοσις τῆς νομῆς αὐτῶν εἰς τοὺς συνεταιρισμοὺς ἀποκαταστάσεως ἀκτημόνων καλλιεργητῶν, καθορίζεται καταβολὴ μισθώματος εἰς εἶδος, μέχρι τοῦ καθορισμοῦ τοῦ τιμήματος τοῦ κλήρου, καθορίζονται αἱ ὑποχρεώσεις τῶν ἀποκαθιστάμενων, τ. ἔ. τῆς συστηματικῆς καὶ ἀδιαλείπτου καλλιεργείας τοῦ παραχωρουμένου κλήρου, τῆς ἐφαρμογῆς συστήματος ἀμειψισποράς, τῆς ἐκτελέσεως ἐπιστημονικῶν μεθόδων καλλιεργείας, τῆς συντηρήσεως τῶν ἀποστραγγιστικῶν καὶ ἀρδευτικῶν ἔργων κλπ. Δι' ἄλλων ἄρθρων τοῦ αὐτοῦ διατάγματος καθορίζονται αἱ πολλῷ μείζονες ὑποχρεώσεις τῶν γεωπόνων οἵτινες θέλουσιν ἐγκατασταθῇ ἐν ταῖς γαίες ὡς μισθωτοὶ καὶ οἵτινες θὰ χρησιμεύσουν ὡς ὑποδειγματικοὶ καλλιεργηταὶ διὰ τοὺς λοιποὺς, νὰ ἐφαρμόζουν δηλ. βαθείας ἀρόσεις, καθαρισμὸν καὶ ἀπολύμανσιν τοῦ σπόρου, χρησιμοποίησιν σπόρων εὐγενῶν ποικιλιῶν, καλλιεργείας κτηνοτροφικῶν φυτῶν καὶ εἰσαγωγὴν ἐν τῷ κτήματι κτηνοτροφίας κλπ.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἄνω νόμων καὶ τοῦ ἐκδοθέντος διατάγματος ἐγένετο ἡ κάτωθι προσωρινὴ παραχώρησις.

Α΄ Γαῖαι Ἀρτζὰν-Ἀματόβου στρέμ. 32.000

α΄) Παρεχωρήθη ἐν πρώτοις ἔκτασις ἐκ 10 στρεμ. εἰς τοὺς συνοικισμοὺς τῶν καπνεργατῶν οἵτινες μετεφέρθησαν ἐκ Καβάλλας. Διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τούτων διετέθησαν 7 ἑκατομμύρια καὶ διὰ τὴν ὕδρευσιν τῶν συνοικισμῶν των 1.200.000, ἱδρύθησαν δὲ δι' αὐτοὺς τρεῖς συνοικισμοὶ ἐξ 160 οἰκημάτων ἐν συνόλῳ καὶ περὶ τὰς 40 ἀγροικίας, ἑκάστης ἐκτισμένης ἐντὸς τοῦ ἐκ 50 στρεμ. μονοτεμαχισμένου κλήρου. Λόγῳ τοῦ ὅτι οἱ καπνεργάται οὗτοι στεροῦνται εἰσέτι γεωργικῶν ἐργαλείων καὶ ἐφοδίων, τὴν καλλιέργειαν καὶ σποράν ἐνεργεῖ διὰ λογαριασμόν των ἡ ὑπηρεσία τῆς μηχανικῆς καλλιεργείας, τῶν καπνεργατῶν παρεχόντων μόνον τὴν προσωπικήν των ἐργασίαν. Παρεσχέθη αὐτοῖς ἡ ἀναγκαιοῦσα ποσότης σίτου διὰ τὴν διατροφὴν τῶν ἰδίων καὶ κριθῆς διὰ τροφὴν τῶν ζώων των, ὑπεγράφη σύμβασις μετὰ τῆς ΑΤΕ διὰ τὴν παραχώρησιν δανείου 2 ἑκατομμυρίων διὰ τὴν ἀγορὰν ζώων ἐργασίας, κάρρων καὶ γεωργικῶν ἐργαλείων, τοῖς παρεχωρήθησαν δωρεὰν δενδρύλλια, δάσος πρὸς ξύλευσιν καὶ ἐγένοντο οἱ ἀπαιτούμενοι δρόμοι καὶ χάνδακες. Ἐλπίζεται ὅτι παρεχομένων εἰς τούτους κατ' αὐτὰς ὅλων τῶν ἐφοδίων θὰ καταστῇ δυνατὴ ἡ ἀπὸ τοῦ τρέχοντος καλλιεργητικοῦ ἔτους ἀνάληψις παρὰ τῶν ἰδίων τῆς καλλιεργείας τοῦ κλήρου των.

β΄) Ἡ ὑπόλοιπος ἔκτασις ἐξ 22 χιλ. στρεμ.

παρεχωρήθη ὡς συμπλήρωμα κλήρου εἰς τοὺς κάτωθι γειτονικοὺς συνοικισμούς. Εἰς Ἀνθόφυτον στρέμ. 1.358, εἰς Ἀκροποταμιὰν στρέμ. 676, εἰς Ἀξιοχῶρι στρέμ. 2.046, εἰς Ἀμάτοβον στρέμ. 2.343, εἰς Πολύκαστρον στρέμ. 9.243, εἰς Πλατανιὰν 850, εἰς Πευκόδασος 2.750, εἰς Βαφειοχῶρι 1.140, εἰς Βασιλίτσα 1.300.

Β΄ Γαῖαι Λίμνης Γιαννιτσῶν-Ἑλῶν Λουδία

Ἐκ τῆς συνολικῆς ἐκτάσεως τῶν ἀποκαλυφθεισῶν γαιῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ ταύτῃ ἀνερχομένων εἰς 291.000 στρέμ, ἐκπιπτομένων στρ. 20.000 ἀποτελουμένων ἐξ ἀμμωδῶν ὑγρῶν καὶ ἅλμυρῶν ἐδαφῶν καὶ στρεμ. 15.000 χρησιμοποιουμένων διὰ πρωτεύοντας, δευτερεύοντας καὶ ἀποστραγγιστικοὺς αὐλακας, ὑπολείπεται καλλιεργήσιμος ἔκτασις ἐκ στρεμ. 256.000. Ἐκ τῆς ἐκτάσεως ταύτης ἐξεχερσώθησαν ὑπὸ μὲν τῆς ὑπηρεσίας μηχανικῆς καλλιεργείας περὶ τὰ 100.000 στρέμματα, ὑπὸ δὲ τῶν περιοίκων γεωργῶν εἰς τὰς παρυφὰς τῶν λιμνῶν ἔνθα ἡ ἐκχέρσωσις ἦτο εὔκολος περὶ τὰ 60.000 στρεμ. ἀπομενόντων πρὸς ἐκχέρσωσιν 100.000 στρεμ. περίπου.

Ἐκ τῆς ὡς ἄνω συνολικῆς καλλιεργησίμου ἐκτάσεως παρεχωρήθησαν προσωρινῶς δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 133085 διαταγῆς τοῦ ὑπουργείου Γεωργίας καὶ 144317 τῆς Γενικῆς Διοικήσεως Μακεδονίας εἰς περιοίκους συνοικισμοὺς ἔχοντας ἀνάγκην συμπληρώματος κλήρου 187.052 στρεμ. ὡς ἑξῆς: Βρυσάκι στρέμ 500, Γιδᾶ 1.900, Ἐπισκευὴ 400, Καμποχῶρι 150, Νεοχῶρι 1200, Νησὶ 150, Σχινᾶ 682, Σκυλίτσι 800, Παλαιοχῶρι 250, Λιανοβέρι 1,500, Πλατὺ 1.300, Σταυρὸς 300, Ξεχασμένη 3.000, Μπρανιάτα 800, Μικροβοῦζι 3.000, Λυκογιάννη 1.000, Καβάσυλλα 500, Ζερβοχῶρι 3.000, Γιαννιτσὰ 4.000, Βάλτος 250, Ἁγ. Μαρίνα 900, Ἀγγελοχῶρι 2.220, Ν. Χαλκηδών 8.000, Μοναστῆρι 3.600, Βάλτα 1.000, Γαλατάδες 6.000, Γιαννιτσὰ 50.000, Καργιώτισσα, 6.400, Μεσιανὸ 500, Ν. Πέλλα 4.425, Πέλλα 5.775, Παλαιὸν 7.500, Γυμνὰ 2.000, Γουμένιτσα 15.000, Πλατὺ 1.300, Τρίκκαλα 600, Κλειδὶ 1.000, Τσινάφορον 2.500, Παρθένιον 1.800, Ἄδενδρον 3.800, Βαλμάδα 6.500, Κίμηνα 10.000, Ν. Μάλγαρα 6.500, Χαλάστρα 13.300, Κάλλιανη 400, ἤτοι παρεχωρήθησαν ἐν ὅλῳ 187.000 στρέμ. καὶ ὑπολείπονται πρὸς παραχώρησιν περὶ τὰ 70.000 στρέμματα, ἤτοι 30 ο)ο ἐκ τῆς ὅλης ἐκτάσεως, ὡς ἀπρόβλεπτα δι' ἄλλους κληρούχους παραλειφθέντας ἢ κειμένους ἀπωτέρω τῶν περιοίκων οἵτινες θὰ εἶχον ἀνάγκην ἀραιώσεως καὶ μετακινήσεως. Διὰ τὴν μετακίνησιν τοιούτων συνοικισμῶν καταρτίζονται ἤδη στατιστικοὶ πίνακες καὶ γίνονται μελέται, ἐκδοθεισῶν τῶν δεουσῶν διαταγῶν εἰς τὰς ἁρμοδίας τοπικὰς ὑπηρεσίας.

Μεταξὺ τῶν ἀποκαθισταμένων ἐν ταῖς γαίες Γιαννιτσῶν περιλαμβάνονται κατὰ νόμον καὶ 300 οἰκογένειαι ψαθοποιῶν καὶ ἁλιέων, οὓς ὡς μὴ ἔχοντας παντάπασιν γεωργικὰ ἐφόδια, οὔτε εἰδίκευσιν εἰς τὴν γεωργίαν, τὸ Ὑπουργεῖον ἀπεφάσισε νὰ ὀργανώσῃ εἰς συνεταιρισμοὺς κοινῆς ἐκμεταλλεύσεως, διενεργουμένης τῆς καλλιεργείας διὰ λογαριασμὸν τοῦ συνεταιρισμοῦ των ὑπὸ τῆς ὑπηρεσίας μηχανικῆς καλλιεργείας ἥτις προητοίμασε καὶ ἔσπειρε διὰ τὰς ἀνάγκας των 2.500 στρεμ. διὰ σίτου καὶ προετοιμάζει καὶ ἕτερα 2.500 στρέμ. δι' ἐαρινὴν σποράν.

Διὰ τοὺς ἄνω σκοπούς ὁ Ὑπουργὸς Γεωργίας διαθέτει τὴν ἐν Θεσσαλονίκῃ ἑδρεύουσαν ὑπηρεσίαν μηχανικῆς καλλιεργείας, τῆς ὁποίας προορισμὸς εἶνε ἡ ἐκτέλεσις διαφόρων ἔργων ἐγγείων βελτιώσεων ἐκ τῶν ὁποίων τὸ κυριώτερον σήμερον εἶνε ἡ ἀξιοποίησις τῶν ἐν Μακεδονίᾳ ἀποκαλυφθεισῶν ἐκ τῶν ὑδάτων γαιῶν. Τὸ Ὑπουργεῖον λαμβάνον ὑπ' ὄψιν τὴν σημασίαν τοῦ ἔργου τούτου ἄνευ τοῦ ὁποίου αἱ ὡς ἄνω γαῖαι θὰ παρέμενον χέρσοι καὶ ἀχρησιμοποίητοι καθόσον ἁλματωδῶς ἀναπτύσσονται ἐντὸς αὐτῶν τὰ ὑδροχαρῆ φυτὰ καθιστῶντα οὕτως αὐτὰς ἀληθῆ λόχμην, ἰδιαιτέραν ὅλως προσοχὴν ἀποδίδει εἰς τὴν καλὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τῆς ὡς ἄνω ὑπηρεσίας τὴν ὁποίαν δὲν παύει νὰ ἐνισχύῃ παντοιοτρόπως καὶ διὰ χρήματος καὶ διὰ μηχανημάτων καταλλήλων διὰ τὸ ἔργον ὅπερ ἐκτελεῖ. Οὕτω σήμερον ἡ ὑπηρεσία αὕτη διαθέτει περὶ τὰ 120 μηχανικὰ ἄροτρα καὶ ἑλκυστῆρας ἐξ ὧν 55 ἀλυσσότροχοι κατάλληλοι εἰδικῶς διὰ τὰ βαλτώδη ἐδάφη, ὡς καὶ τὰ ἀντίστοιχα γεωργικὰ ἐργαλεῖα ἤτοι βαρέα ἄροτρα, δισκάροτρα, ὑπεδαφοκαλλιεργητάς, δισκοσβάρνας κτλ.

Κατὰ τὸ ἔτος 1934 τὸ ὑπουργεῖον προέβη εἰς τὴν παραγγελίαν καὶ ἑτέρων τεσσάρων ἑλκυστήρων πετρελαιοκινήτων ἐκ Γερμανίας ὡς καὶ ἀρκετοῦ ἀριθμοῦ βαρέων ἀρότρων, δισκαρότρων καὶ λοιπῶν ἐργαλείων ἀναγκαίων πρὸς διενέργειαν τῆς μηχανικῆς καλλιεργείας. Τὸ

ἔργον τῆς ἀξιοποιήσεως τῶν εἰρημένων ἀποξηρανθεισῶν ἐκτάσεων εἶνε πολύπλοκον καὶ δυσχερές. Αἱ διάφοροι φάσεις αὐτοῦ εἶνε πολυσχιδεῖς μέχρις οὗ καταστῇ δυνατὴ ἡ περαιτέρω καλλιέργεια καὶ σπορὰ δι' ἀροτήρων κτηνῶν καὶ συνήθων γεωργικῶν ἐργαλείων. Κατὰ τὰ ἔτη 1932 καὶ 1933 ἐγένετο ἡ τοιαύτη πλήρης ἐκχέρσωσις ἐφ' ὅλης τῆς καλλιεργησίμου ἐκτάσεως τῶν λιμνῶν Ἀρτζὰν καὶ Ἀματόβου ἐκ 32.000 στρεμ. ὡς καὶ ἐπὶ 50 000 στρεμμάτων περίπου ἐπὶ τῆς λίμνης Γαννιτσῶν καὶ Ἑλῶν Λουδία, κατὰ τὸ ἔτος δέ 1934 ἐξηκολούθησεν ἡ αὐτὴ ἐργασία ἐφ' ἑτέρων 50.000 περίπου στρεμμάτων.

Ἤδη διὰ τῆς ἐνισχύσεως τῆς ὑπηρεσίας τῆς μηχανικῆς καλλιεργείας διὰ νέων μηχανημάτων καὶ ἐργαλείων καὶ τῆς γενικῆς ἐπισκευῆς τῶν ἤδη ὑπ' αὐτῶν κατεχομένων τοιούτων διὰ τὴν ὁποίαν ἐπισκευὴν διετέθησαν περὶ τὰ ὀκτὼ ἑκατομμύρια πρὸς προμήθειαν τῶν ἀντιστοίχων ἐξαρτημάτων, προβλέπω ὅτι τὸ ἔργον τῆς ἀξιοποιήσεως τῶν ἀποξηρανθεισῶν ἐκτάσεων (τοῦ ὑπολοίπου τῆς λίμνης Γαννιτσῶν καὶ τῶν κατὰ τὸ διάστημα τοῦ 1935 παραδοθησομένων νέων ἐκτάσεων τῶν πεδιάδων Σερρῶν, Δράμας καὶ Φιλίππων) θὰ ἐξακολουθήσῃ μὲ ρυθμὸν κατὰ πολύ γοργώτερον.

Ἡ εἰρημένη ὑπηρεσία τῆς μηχανικῆς καλλιεργείας κατὰ τὸ ἔτος 1934 ἐξετέλεσε τὰς ἐργασίας τῆς συγκομιδῆς (θερισμός, ἁλωνισμός κτλ.) 5.000 στρεμ. σπαρέντων κατὰ τὸ φθινόπωρον τοῦ 1933 διὰ σιτηρῶν ὡς καὶ τὴν καλλιέργειαν καὶ συγκομιδὴν ἑτέρων 2.500 στρεμ. σπαρέντων δι' ἀραβοσίτου, εἰς τὰς ἐκτάσεις Ἀματόβου τὰς προοριζομένας διὰ τοὺς καπνεργάτας καὶ οὕτω εὐθὺς ὡς οὗτοι ἐγκατεστάθησαν κατὰ τὸν παρελθόντα Σεπτέμβριον, ἐφωδιάσθησαν διὰ τῶν ἀναγκαίων ποσοτήτων ζωαρκείας καὶ νομῆς. Προέβη ἐπίσης ἡ Υ. Μ. Κ. εἰς τὴν προετοιμασίαν καὶ σπορὰν διὰ σιτηρῶν ἑτέρων 7.000 στρεμ. ἐπίσης ὑπὲρ τῶν καπνεργατῶν κατὰ Νοέμβριον — Ὀκτώβριον 1934, προετοιμάζει δὲ ἕτερα 3,000 στρέμματα προκειμένου νὰ σπείρῃ ταῦτα δι' ἐαρινῶν φυτῶν ὑπὲρ τῶν ἰδίων. Τὰς ἐργασίας ταύτας ἡ Υ. Μ. Κ. ἐκτελεῖ κατὰ διαταγὴν τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας ἵνα οἱ καπνεργάται μὴ στεροῦνται τῶν προϊόντων τὰ ὁποῖα αἱ εἰς αὐτοὺς ἐκχωρηθεῖσαι γαῖαι δύνανται νὰ ἀποδώσωσι καὶ τοῦτο μέχρις ὅτου οὗτοι καταστῶσιν ἱκανοὶ νὰ ἐκμεταλλεύωνται μόνοι τὴν εἰς αὐτοὺς παραχωρηθεῖσαν γῆν, δεόντως ἐφωδιαζόμενοι ἐν τῷ μεταξὺ πρὸς τοῦτο διὰ κτηνῶν καὶ ἐργαλείων. Ἡ Υ. Μ. Κ. προετοίμασε καὶ ἔσπειρε ἕτερα 2.500 στρέμ. διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν ψαθοποιῶν καὶ ἁλιέων τῆς πόλεως Γιαννιτσῶν, προετοιμάζει δὲ ἕτερα 2.500 ἵνα σπαρῶσι δι' ἐαρινῶν καθ' ἃ ἀνωτέρω ἐσημείωσα.

Τὸ ὑπὸ τῆς ὑπηρεσίας μηχανικῆς καλλιεργείας ἐπιτελούμενον ἔργον τῆς ἀξιοποιήσεως δὲν περιορίζεται μόνον εἰς τὰ ἀνωτέρω, ἀλλὰ ἐπεκτείνεται καὶ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν συμπληρωματικῶν ἔργων διὰ τὴν ἀποστράγγισιν τῶν ἀποξηρανθεισῶν γαιῶν, διενεργεῖ δὲ πρὸς τοῦτο δι' εἰδικῶν μηχανημάτων, ἅτινα συντόμως θὰ αὐξηθῶσιν εἰς ἀριθμόν, τὴν διάνοιξιν δευτερεύοντος καὶ τριτεύοντος δικτύου ἀποστραγγίσεως, καὶ διὰ τῶν ἰδίων μηχανημάτων προβαίνει εἰς τὴν διάνοιξιν ἀγροτικῶν ὁδῶν τὰ μάλα ἐξυπηρετουμένης οὕτω τῆς ἐντὸς τῶν ἀπεράντων τούτων ἐκτάσεων συγκοινωνίας καὶ ἐπικοινωνίας τῶν ἐκεῖσε ἐγκατεστημένων γεωργικῶν συνοικισμῶν ὡς καὶ τῆς μεταφορᾶς τῶν προϊόντων. Ἤρξατο δὲ ἐπὶ πλέον ἤδη τοῦ ἔργου τῆς δενδροφυτεύσεως, ἰδία κατὰ μῆκος τῶν διωρύγων καὶ ἀποστραγγιστικῶν χανδάκων, πρὸς συγκράτησιν τῶν ἐπικλινῶν ὀχθῶν αὐτῶν ἀλλὰ καὶ πρὸς ἐξωραϊσμὸν καὶ πλήρη ἐξυγίανσιν τῶν περιοχῶν αὐτῶν.

Πλὴν τοῦ ἄνω ἔργου τῆς ἀξιοποιήσεως τῶν ἀποξηρανθεισῶν γαιῶν ἡ Υ. Μ. Κ. ἐκτελεῖ συγχρόνως καὶ εἰς ἄλλας περιφερείας ἔργα ἐγγείων βελτιώσεων καὶ ἰδία ἐκχερσώσεις ἐκτάσεων, χέρσων, βαλτωδῶν καὶ θαμνωδῶν, ἐπεκτείνεται δὲ ἡ δρᾶσις της αὕτη εἰς ἅπασαν τὴν Μακεδονίαν καὶ Θράκην, ὅπου καὶ ὁσάκις παρουσιάζονται ἀνάλογοι ἀνάγκαι. Διὰ τοῦ ἔργου τούτου τῆς Υ. Μ. Κ. ὁλόκληροι συνοικισμοὶ ἀσφυκτιῶντες μέχρι τοῦδε διὰ τὴν ἀνεπάρκειαν τοῦ κλήρου ἀποκτῶσι νέας γαίας παρθένους αἵτινες ἄλλως θὰ παρέμενον ἐπ' ἄπειρον ἀχρησιμοποίητοι καὶ καθίστανται οὕτω βιώσιμοι ἐνῷ ἄλλως θὰ ἠπειλοῦντο νὰ ἀποσυντεθῶσι πρὸς μεγίστην ζημίαν καὶ αὐτῶν τῶν ἰδίων καὶ τοῦ Κράτους, ὅπερ θὰ ἀντεμετώπιζεν τὴν ἀνάγκην τῆς ἐκ νέου διευθετήσεως τῆς τύχης τῶν κατοίκων των.

Ἐπὶ πλέον ἡ Υ. Μ. Κ. διὰ τῶν μηχανημάτων ἅτινα διαθέτει ἐκτελεῖ εἰς πλείστας περιφερείας καὶ διὰ λόγους κυρίως προπαγανδιστικοὺς βαθείας ἀρόσεις, ἔργον κατ' ἐξοχὴν ἀναγκαῖον καὶ ὠφέλιμον ὅπερ δέον καθ' οἱον-

δήποτε τρόπον νὰ ἐκλαϊκευθῇ καὶ ἐκτελεῖται ὑπὸ πάντων τῶν γεωργῶν μας. Κατὰ τὰ 1934 ἐξετελέσθησαν εἰς περιοχὰς ἐκτὸς τῶν ἀποξηρανθεισῶν γαιῶν περὶ τὰς 10.000 στρεμ. ἐκχερσώσεις καὶ ἐκθαμνώσεις καὶ ἕτερα 10.000 περίπου στρέμ. βαθεῖαι ἀρόσεις.

Ἀναλόγους ἐργασίας πρὸς τὰς τῆς μηχανικῆς καλλιεργείας ἐξετέλεσε κατὰ τὸ 1934 καὶ τὸ κέντρον μηχανοκαλλιεργείας Θηβῶν ἐν ταῖς περιφερείαις Ἀττικοβοιωτίας καὶ Φθιωτιδοφωκίδος. Μὲ δύναμιν εἰς μηχανὰς 3 τροχοφόρων ἑλκυστήρων δυνάμεως 28 ἵππων ἕκαστος καὶ 1 ἀλυσοτρόχου ἑλκυστῆρος 40 ἵππων ἐξετέλεσε βαθείας καλλιεργείας ἐξ 6.200 στρεμ. περίπου μὲ δίϋννον ἄροτρον εἰς βάθος 25—30 ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου καὶ ἐκ 1400 στρεμ. περίπου μὲ τρίϋννον ἄροτρον εἰς βάθος 18—22 ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου ὡς καὶ ἐκχερσώσεις ἐκ 300 στρεμ. μὲ δίϋνον ἄροτρον εἰς βάθος 15—20 ἑκ. καί ἐξ 600 στρεμ. μὲ μονόυννον ἄροτρον εἰς βάθος 35—40 ἑκατοστῶν.

Ὑδραυλικὰ ἔργα

Ἐν ἀρχῇ τοῦ ἔτους 1934 ἐδημοσιεύθη ὁ νόμος 6075 «περὶ τροποποιήσεως τῶν διατάξεων περὶ ἀναγκαστικῶν συνεταιρισμῶν ἐγγείων βελτιώσεων». Ὡς ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τῆς αἰτιολογικῆς αὐτοῦ ἐκθέσεως σαφῶς ἐμφαίνεται, αἱ τροποποιήσεις αὗται ἀφεώρων κυρίως τὴν διευκόλυνσιν τοῦ Πανθεσσαλικοῦ Ἀναγκαστικοῦ Συνεταιρισμοῦ ἵνα ἀποτελειώσῃ τὰ ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Πηνειοῦ ἐκτελούμενα ἔργα. «Τὰ διὰ μόνου τοῦ ΠΑΣ ἐκτελεσθέντα μέχρι σήμερον ἔργα—λέγει ἡ ἔκθεσις—ἐπὶ τοῦ Πηνειοῦ, εἰς ἃ ὀφείλεται ἡ σωτηρία τῆς ἐσοδείας τριῶν ἐτῶν δικαιολογεῖ πλήρως τὴν ἐντατικωτέραν ἐφαρμογὴν τοῦ θεσμοῦ τῶν ἀναγκαστικῶν συνεταισμῶν. Κατέστη ὅμως ἔκδηλον ὅτι οἱ σχετικοὶ νόμοι χρήζουν τροποποιήσεων διὰ τὴν εὐχερεστέραν ἐξεύρεσιν τῶν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων ἀπαιτουμένων δανείων. Ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ 7—συνεχίζει ἡ ἔκθεσις—ἐλαφρὰ φορολογία ἥτις δύναται νὰ ἐπιβληθῇ ἐπὶ τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ συνεταιρισμοῦ ἀναφερομένων εἰδῶν, σκοπὸν ἔχει καὶ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν δανείων, ἀλλὰ καὶ τὴν συντόμευσιν τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων ὡς συμβαίνει μὲ τὸν ΠΑΣ. ὅστις ἐκτείνεται εἰς ὁλόκληρον τὴν Θεσσαλίαν καὶ ἀριθμεῖ 70 000 μέλη». Πράγματι κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ ψηφισθέντος νόμου διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ δανείου πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου ἐπετράπη ἡ ἐκχώρησις τῶν προσόδων ἐπιβληθησομένων εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ συνεταιρισμοῦ ἀμέσων ἢ ἐμμέσων φορολογιῶν, αἵτινες καὶ ἐπεβλήθησαν διὰ τοῦ διατάγματος τῆς 21 Αὐγούστου 1934 καὶ αἵτινες δέον νὰ θεωρηθοῦν ἐλαφραί, ἀφοῦ ἐπὶ μέσης τιμῆς συγκεντρώσεως ἐκ δρχ. 7.40 ἦν ἡ Κυβέρνησις καθώρισε διὰ τὸν σίτον, ἡ φορολογία ὡρίσθη εἰς 8 λεπτὰ κατ' ὀκᾶν, ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων δὲ εἰδῶν ἀνέρχεται αὕτη ἢ εἰς 2 ο)ο ἐπὶ τοῦ τελωνειακοῦ δασμοῦ ἢ εἰς 20 ο)ο ἐπὶ τοῦ κοινοτικοῦ φόρου καὶ ἀφοῦ ἡ εἰσπραχθεῖσα φορολογία κατὰ τὸ ἑπτάμηνον 1934 καθ' ὃ ἐλειτούργησε τὸ διάταγμα μόλις ἀνῆλθεν εἰς 3 1)2 ἑκατομμύρια δραχμῶν,

Χωρὶς νὰ εἰσέλθω εἰς τὴν συζήτησιν κατὰ πόσον εἶνε ὀρθὸν νὰ ἐκτελοῦνται ἔργα ἐγγείων βελτιώσεων διὰ γενικῆς φορολογίας μιᾶς περιφερείας, ἐνῷ ἐκ τῶν ἔργων τούτων ἴσως μὲν νὰ ὠφελοῦνται ἐμμέσως ὅλοι οἱ ἐν τῇ περιφερείᾳ διαβιοῦντες, πάντως ὅμως ἀμέσως ὠφελοῦνται οἱ κύριοι ὡρισμένων κτημάτων ἅτινα διὰ τῶν ἔργων σώζονται ἐκ τῆς πλημμύρας δὲν δύναμαι νὰ ἐννοήσω τὰς τόσον ὀψίμως ὑποβληθείσας εἰς τὸ ὑπουργεῖον διαμαρτυρίας μερίδος τοῦ Θεσσαλικοῦ λαοῦ, ὅστις ἀπὸ τῆς 18ης Δεκεμβρίου 1933, ὅτε τὸ νομοσχέδιον ὑπεβλήθη εἰς τὴν Βουλὴν, μέχρι τῆς 21ης Φεβρουαρίου 1934 ὅτε ἐδημοσιεύθη ὡς νόμος τοῦ Κράτους, οὐδὲν σημεῖον ἀντιδράσεως ἐπέδειξεν.

Ἐκ τῆς ἐκθέσεως ἣν ἐζήτησα διὰ τὴν πορείαν τῶν ἔργων τούτων ἐμφαίνεται ὅτι κατὰ τὸ 1934 ἐξετελέσθησαν ἀντιπλημμυρικὰ ἔργα 30 ἑκατ. δραχμῶν, συνίστανται δὲ ταῦτα ἀπὸ ἐκθεμελιώσεις φραγμάτων ὑπὸ τὴν κοίτην τοῦ ποταμοῦ εἰς τὰ στενὰ Βερνεζίου, ἐκβραχισμοὺς ὑπὸ τὰ ὕδατα πρὸς αὔξησιν τῆς κλίσεως τῆς κοίτης εἰς τὴν εἴσοδον τῶν αὐτῶν στενῶν, ἀπὸ ἔργα ρυθμίσεως συμβολῆς τοῦ Τιταρησίου εἰς τὸν Πηνειὸν, ἀπὸ ἔργα ἀπονεκρώσεως δεξιοῦ βραχίονος τοῦ Πηνειοῦ παρὰ τὴν νησίδα Μουσαλὰρ καὶ ἀπὸ τὰ ἔργα ἐξασφαλίσεως πρανῶν τοῦ Πηνειοῦ :

Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος ἡ ὑδραυλικὴ ὑπηρεσία τοῦ ὑπουργείου ἐξετέλεσε :

α') Ἔργα χειμάρρων ἀντιπλημμυρικὰ καὶ ὑδραυλικὰ ἀξίας 2.193.230 ἐξ ὧν κυριώτερα εἰς Βελλᾶν Ἠπείρου 100.000 δραχμῶν, Κέρκυραν 250.000, Κορινθίαν 100.000. Δῶριον Μεσσηνίας 250.000, Ξηριὰν Λαμίας 100.000, Βαρυπόμπη 400.000, Μουζάκι 100.000, Σου-

φλάρι Λαρίσης 230.000, Χώρα Σάμου 500.000 καὶ ἄλλα τινὰ μικρότερα.

β') Ἔργα ἀρδευτικὰ ἀξίας δρ. 2.390.090, ἐξ ὧν κυριώτερα εἰς Νέαν Κίον Ἄργους 150.000, Μακρυκώμην Φθιώτιδος 400.000, Φράγμα Ἀγραφῶν Κερκύρας 700.000, Φράγμα Δωρίου 500.000, Νέαν Σάνταν Θεσσαλονίκης 550.000.

γ') Ἔργα ἀποξηράνσεων εἰς Ν. Καρβάλην δρχ. 31.016 καὶ εἰς Λαψίσταν 100.000.

δ') Ἔργα ὑδρεύσεως ἀξίας δρχ. 7.383.877 ἐξ' ὧν κυριώτερα εἰς Δίκαια Ἔβρου δρχ. 301 363, Ν. Βύσσαν 306.106, Πρωτοκκλήσιον Ἔβρου 447.226, Καλὸν Ἀγρὸν καὶ Ἀμπελάκια Δράμας 700.000, Ὀχυρὸν Δράμας 346.000. Περιθώριον Δράμας 236.940, Λεύκην Ροδόπης 494.400, Προσκυνητὰς Ροδόπης 146.000, Τῆνον 1.600.000, ὡς καὶ διάφορα ἄλλα μικροτέρας ἀξίας εἰς 75 σημεῖα τῆς Ἑλλάδος.

ε') Γεωτρήσεις. Τὰ ἔργα τῶν γεωτρήσεων ἀνῆλθον εἰς δρχ. 4.100.000. Ἐγένοντο 32 τοιαῦται εἰς διάφορα σημεῖα, ἐκ τούτων ἐπέτυχον (δηλ. εὑρέθη ἀρκετὸν ὕδωρ) εἰς 11, ἀπέτυχον ἕτερα 11, ἐξακολουθοῦν δ' εἰσέτι μὲ ἄγνωστα ἀποτελέσματα αἱ ὑπόλοιποι 10. Αἱ ἐπιτυχοῦσαι εὑρίσκονται εἰς Ν. Πέραμον, Ἀμυγδαλεῶνα Καβάλλας, Τσιότι Τρικκάλων, Ραφίναν, Σιαμπελὶ Τρικκάλων, Ἴμερον, Ξυλόκαστρον, Ραφίναν 2α, Χρυσοχώριον, Κοτσερὶ Τρικκάλων καὶ Χαλάστραν Θεσσαλονίκης.

στ') Ἐκτὸς τῶν ἄνω ἐκτελεσθέντων ἔργων ἐπερατώθησαν 20 μελέται διαφόρων ὑδραυλικῶν ἔργων καὶ ἤρχισαν αἱ μελέται 27 ἄλλων. Τέλος ὁ ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας ἦλθεν εἰς συνεννοήσεις μετὰ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης ὅπως ἐκ τοῦ παρ' αὐτῇ εἰδικοῦ κεφαλαίου τῶν Δημοσίων Γεωργικῶν Τραπεζῶν προβῇ εἰς ἐκτέλεσιν τριῶν μονίμων γεωργικῶν ἔργων βελτιώσεων καὶ ἐγκαταστάσεων, ἤτοι τῆς ἀρδεύσεως ἐκ τῶν πηγῶν Ἀραβυσοῦ 30.000 στρεμ. εἰς Ἀραβυσόν, τῆς ἀρδεύσεως 20.000 στρ. ἐκ τοῦ ποταμοῦ Βόδα εἰς τὰς περιοχὰς Ὀριζαρίου καὶ εἰς τὴν ἀποξήρανσιν τοῦ ἕλους Λιτοχώρου.

Γ. Β. ΠΑΜΠΟΥΚΑΣ

Σημ. Συντάξεως

Τὰ κατὰ τὸ ἔτος 1934 ἐκτελεσθέντα **ἔργα διευθετήσεως χειμάρρων** εἶνε τὰ ἑξῆς:

Νέδων (Μεσσηνίας): Εἰς τὸν Νέδοντα ἡ δασικὴ ὑπηρεσία διευθετήσεως χειμάρρων ἐκτελεῖ ἔργα ἀπὸ τετραετίας ἐφαρμόζουσα σχετικὰς μελέτας. Κατὰ τὰ τέσσαρα ταῦτα ἔτη ἐξετέλεσεν ἔργα ἀξίας 2.500.000 δραχμῶν ἐκ τῶν ὁποίων τὸ 1)3 περίπου διετέθησαν ἐκ τοῦ ὑδραυλικοῦ ταμείου Νέδοντος τῶν λοιπῶν 2)3 διατεθέντων ἐκ τοῦ κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ.

Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐξετελέσθησαν ἔργα ἀξίας 1.150.000 δραχμῶν, πρὸς στερέωσιν τῶν σαθρῶν καὶ ὀλισθαινόντων ἐδαφῶν ἐν τῇ ὀρεινῇ λεκάνῃ αὐτοῦ, ὡς καὶ ἀναδασώσεων ἐπὶ στερεωθέντων ἐδαφῶν. Ἡ ἀποτελεσματικότης τῶν ἔργων τούτων ἀποτελούντων συνέχειαν τῶν κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη ἐκτελεσθέντων, κατέστη ἤδη καταφανὴς ἐκ τῆς σοβαρᾶς ἐλαττώσεως τῶν μεταφερομένων ὑλικῶν ὑπὸ τοῦ χειμάρρου, ἅτινα ἀποτιθέμενα εἰς τὴν παρὰ τὴν πόλιν τῶν Καλαμῶν κοίτην του δημιουργοῦν τὴν αἰτίαν τῆς συχνῆς προσβολῆς τῆς πόλεως ὑπὸ πλημμυρῶν.

Θεσσαλικὸς Πάμισσος. Αἱ ἐργασίαι διευθετήσεως τούτου ἤρχισαν ἀπὸ τὸ 1932 ἐδαπανήθησαν δὲ μέχρι σήμερον πρὸς διευθέτησίν του 2.200.000 δρχ. Ἐκ τούτων ἐδαπανήθησαν 1.200.000 δρχ. κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργων στερεώσεως ἐδαφῶν καὶ συγκρατήσεως ὑλικῶν ἐν τῇ ὀρεινῇ λεκάνῃ του. Κατεσκευάσθησαν 55 φράγματα λιθόκτιστα συνολικοῦ ὄγκου 3.600 κ. μ. καὶ 200 ξυλολίθινα ὡς καὶ ἄλλαι κατασκευαὶ (πλέγματα, τοῖχοι ὑποστηρίξεως κλπ.) καὶ ἀναδασώσεις γυμνῶν ἐκτάσεων. Ἡ χρησιμότης τῶν ἔργων τούτων καθίσταται ἤδη ἀντιληπτὴ εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους χωρικούς, οἵτινες καὶ ἤρχισαν θετικῶς νὰ συμβάλλουν εἰς τὴν ὁλοκλήρωσιν αὐτῶν διὰ τῆς συμμορφώσεώς των πρὸς τὰς ὁδηγίας τῶν δασολόγων, ὅσον ἀφορᾷ τὴν φύτευσιν καρποφόρων δένδρων εἰς ἐπικλινεῖς ἀγροὺς καὶ τὴν ἀπαγόρευσιν ἐκ τῆς βοσκῆς ἐκτάσεως 2—3 χιλιάδων στρεμμάτων ἐτησίως πρὸς φυσικήν ἀνάδασώσίν της.

Σούτιστα (Καστορίας): Ὁ χείμαρρος οὗτος ἀπησχόλησε καὶ ἐφέτος τὴν ὑπηρεσίαν διευθετήσεως χειμάρρων διὰ τῆς κατασκευῆς σειρᾶς δομικῶν ἔργων ἀξίας 200.000 δραχμῶν. Περατωθείσης οὕτω τῆς ἐκτελέσεως